

АНТИЋ

ГАШИЋ

ЈОЦИЋ

МИЛОСАВЉЕВИЋ

МИХАЈЛОВИЋ

РИСТИЋ

СТАНКОВИЋ

ЧЕПКЕНОВИЋ

ШАРАЦ

mls МАЛИ
ЛИКОВНИ
САЛОН

КУЛТУРНИ
ЦЕНТАР
НОВОГ
САДА

5 - 16. 10. 2020.

МЛАДИ ВАЈАРИ
КОСОВА И
МЕТОХИЈЕ

БЕЗИМЕНИ

БЕЗИМЕНИ

Савремена, стварајућа култура на Косову и Метохији има своје издвојене и потпуно занемарене области, сегменте и уметнике. Вајарство је, за разлику од књижевности или сликарства, готово потпуно маргинализовано и непознато широј културној јавности, па чак и актуелној локалној ликовној сцени. Сем спорадичних учешћа на појединим ликовним колонијама, ови уметници, остали су без свога гласа, простора, галерија или јавних простора.

Простор изузетно богат сакралним споменицима дао је у периоду после Другог светског рата, између осталих, академика Светомира Арсића Басару и професора Зорана Каралејића. После бомбардовања 1999. године црквена баштина доживела је фатални ударац, а споменичко наслеђе по градовима, укључујући и дела из социјалистичког периода потпуно је уништено и, у највећој мери, нестало без трага. Изгледало је да су са тим делима, разарањима и изгоном становништва нестали и вајари, да је, сем одсека за вајарство на Факултету уметности који је измештен из Приштине у Косовску Митровицу, замрла читава једна уметничка област. Међутим, савремено стварање и живот дали су изненађујући одговор: у гетима, у потпуној изолацији, без критике и вредновања ради и ствара једна нова, млада генерација косовско-метохијских вајара.

Дом културе „Грачаница“ је, у дужем периоду, на различите начине пратио њихов рад, идентификовао их и имао, делимичан увид у стварање. Улазак у гето-атеље и излазак на светло ових радова, није само откривање безимених стваралаца, него и откриће једне сведене поетике облика која настоји да се конституише као посебни израз настао између различитих облика и феномена зла. Ова изложба, први пут идентификује, представља и оквирно вреднује једну нову и непознату генерацију у оквиру савремене ликовне сцене Косова и Метохије. Овај скулпторски опус до сада није описиван, периодизован и евентуално вреднован и критички обрађиван.

На почетку реализације изложба је замишљена као један вид подршке младим људима, али се са дубљим увидом схватило да је реч о откривању поетике, највећим делом, засноване на иконичном праоблику, сведеној чулности и гласној гето тишини у којој је настала.

Дом културе „Грачаница“ је на основу тих критеријума за ову изложбу изабрао девет младих вајара. То су: Игор Чепкеновић (Липљан), Ђорђе Јоцић (Вучитрн), Ана Гашић (Осојане, Исток), Владимир Антић (Косовска Митровица), Славиша Михајловић (Косовска Каменица), Бранислав Ристић (Штрпце), Ненад Милосављевић (Доња Гуштерица, Липљан), Милисав Шарац (Косово Поље), Александра Станковић (Призрен). Сваки од њих заступљен је са по две скулптуре.

У скулптурама Бранислава Ристића однос простор-облик сведен је на међусобно прожимање где ваздух чини саставни део скулптуре, која као да је загуњурена у простор у коме се допуњује својом углачаном пуноћом. „Прочишћене скулптуре“ одлика су већине аутора: Ђорђа Антића, Ане Гашић, Владимира Антића и Александре Станковић. У њиховим радовима су примењени незаобилазни основни принципи: ликовност, једноставност и конзистентност, као и избегавање „алегоријског дискурса“ у корист форме и њеног ентитета. Поштовање материјала и његово довођење до перфекције и у савршен склад са идејом о облику, представља спој чулног и рационалног у актoвима Игора Чепкеновића и Ненада Милосављевића. Славиша Михајловић се издваја од осталих како материјалом који користи, тако и симболиком форме где су скулптуре приказане као фрактуре или преломи костију, што је метафора подељених светова који „криво срastaју“. Два правоугаона камена прожета рељефним акцентима Милисава Шарца су својеврсна асоцијација на Газиместан, и део су уметникових тражења у духовности и сакралној уметности.

Остати и стварати безимен у својој енклави значи живети једну врсту подвига. Вајати потпуно изолован, без критике и са премало конатаката, а бити поетички укључен у генерацијско стварање, у опште феномене и идеје времена значи да је ова уметност изнад свог врмена. Безимени ствараоци у изолованим гето атељеима моделују своја размишљања, страхове, патњу, наду, а „Дух дише где хоће, и глас његов чујеш, а не знаш откуда долази и куда иде“ (Јн 3,8) и сведочи о феномену стваралачке постојаности и отпорности савремене српске уметничке сцене и културе на Косову и Метохији.

Маја Тодић и Небојша Јевтић

ВЛАДИМИР АНТИЋ

Рођен је 1992. године у Косовској Митровици. Дипломирао је вајарство на Факултету уметности Приштина – Звечан, у класи професора Пека Никчевића. Добитник је студентске награде за најбољег вајара 2014-2015. година. Учесник је бројних колективних изложби као и уметничких колонија од којих издваја Клесарски камп под менторством професора Владана Мартиновића.

Контакт: 065/34-31-440

БЕЗИМЕНИ,
мермер,
24 x 33 x 23 cm

АНА ГАШИЋ

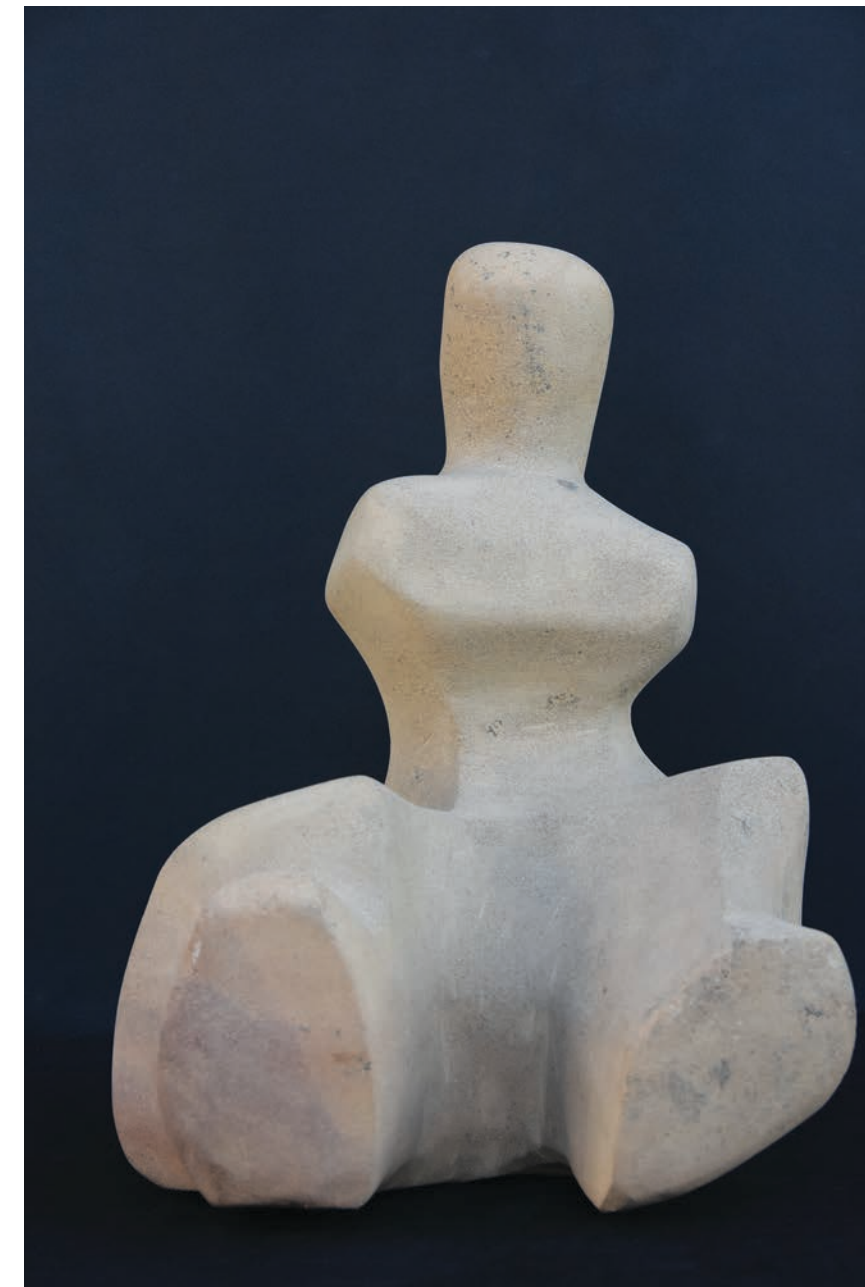
Рођена је у Осојану (Исток) 1990. године. Дипломирала је 2013. године на Факултету уметности у Приштини (са тренутним седиштем у Косовској Митровици), на смеру вајарство у класи професора Пека Никчевића. Излагала је више пута на групним изложбама. Живи и ствара у Косовској Митровици.

БЕЗ НАЗИВА,
пешчар,
23 x 30 x 14 cm

ЂОРЂЕ ЈОЦИЋ

Рођен је 1987. године у Вучитрну. Дипломирао је 2018. године на Факултету уметности у Приштини (Косовска Митровица), смер – вајарство у класи професора Борислава Вулевића. Тренутно је на мастер студијама на истом факултету. Излагао је више пута на групним изложбама. Живи и ствара у Косовској Митровици.

Контакт: 065/600-33-85

ФИГУРИНА,
пешчар,
34 x 25 x 28 cm

НЕНАД МИЛОСАВЉЕВИЋ

Рођен је 1990. године у Липљану. Средњу уметничку школу завршио је у Краљеву, смер техничар за рестаурацију и конзервацију дрвета. Дипломирао је на вајарском одсеку Факултета уметности Приштина (Косовска Митровица) у класи професора Пека Никчевића. Од 2017. године бави се живописом. Учесник је бројних колективних изложби и уметничких колонија. Живи и ствара у селу Гуштерица код Приштине.

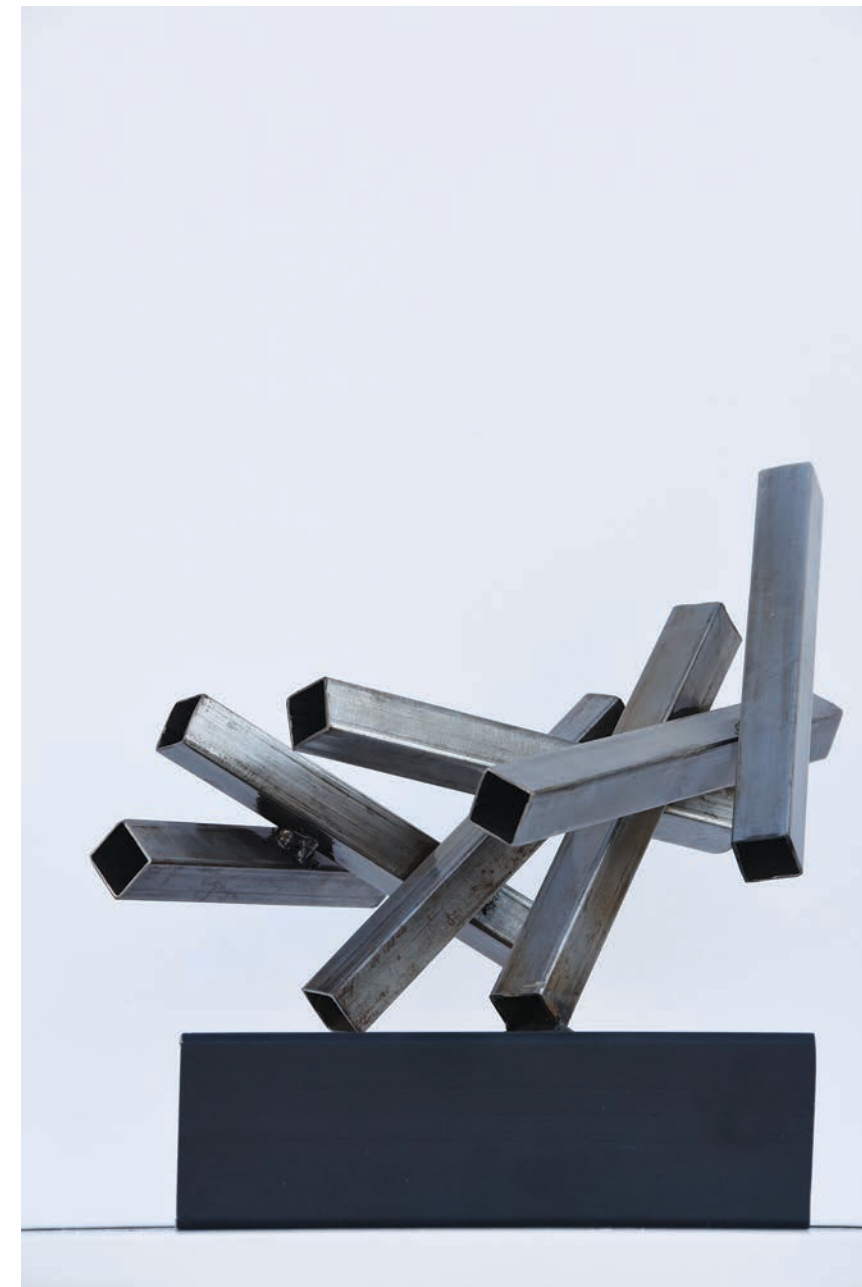
БАЛАНС,
пешчар,
22 x 26 x 19 cm

СЛАВИША МИХАЈЛОВИЋ

Рођен је 1991. године у Косовској Каменици. Основне студије завршио на Факултету уметности Приштина (Косовска Митровица) на одсеку вајарства. Мастер студије завршио на Факултету примењених уметности у Београду, модул – примењено вајарство. Добитник прве награде за скулптуру VI Међународне изложбе Уметност у минијатури Мајдан Арт 2015. Учествовао је на научном скупу Културно наслеђе Косова и Метохије, рад објављен у зборнику 2013. Учесник је бројних колективних изложби у земљи и иностранству. Један је од оснивача Културног склоништа КРИК, које се бави промоцијом културе, науке и уметности.

Контакт: 064/45-25-445

УСПОСТАВЉАЊЕ БАЛАНСА,
ковано гвожђе,
27 x 28 x 21 cm

БРАНИСЛАВ РИСТИЋ

Рођен је 1978. године у Урошевцу. Дипломирао је 2017. године на Факултету уметности у Приштини (Косовска Митровица), смер – вајарство, у класи професора Пека Никчевића. Мастер студије завршио на истом факултету 2020. године. Излагао је више пута на групним изложбама. Живи и ствара у Штрпцу.

Контакт: 045/606-715

БЕЗ НАЗИВА,
мермер,
42 x 34 x 22,5 cm

АЛЕКСАНДРА СТАНКОВИЋ

Рођена је у Призрену 1992. године. Дипломирала је 2019. године на Факултету уметности у Приштини (Косовска Митровица), смер – вајарство у класи професора Борислава Вулевића. Излагала је више пута на групним изложбама. Живи и ствара у Косовској Митровици.

Контакт: 066/52-68-587

ДАЉИНА,
мермер,
30 x 31 x 9 cm

ИГОР ЧЕПКЕНОВИЋ

Рођен је у Косовској Митровици 1991. године. Дипломирао је 2012. године на Факултету уметности Приштина (Косовска Митровица), одсек вајарство у класи професоре Пека Никчевића. На истом факултету 2015. године завршава мастер студије. Учесник је бројних колективних изложби и уметничких колонија. Живи и ради у Липљану.

Контакт: 049/178-673

РАСПЕЋЕ,
метал - мермер,
63 x 15 x 12 cm

МИЛИСАВ ШАРАЦ

Рођен је 1987. године у Лесковцу. Дипломирао је 2010. године на Факултету уметности Приштина (Косовска Митровица) на вајарском одсеку у класи професора Пека Никчевића. Добитник награде „Димитрије Поповић“ за младе ствараоце 2015. године. Био је сарадник вајару Зорану Јездимировићу на изради споменика Св. Краља Милутина у Грачаници. Живи и ствара у манастиру Драганац (Гњилане).

Контакт: 00386(0)49/452-415

ГАЗИМЕСТАН,
пешчар,
39 x 11 x 11 cm

Форма упркос свему

Савремена уметност већ дуже време у себи садржи мноштво медијских разлика које јој одреда служе да што боље репрезентује напоре на путу до квалитетног уметничког остварења. Друштвене околности уметницима углавном иду на руку, нарочито у случају када црпе ангажовану линију уметничког израза. Ипак, често такви услови говоре колико је још преостало посла у циљу очувања културног и уметничког наслеђа. Та баштина је и лик нашег идентитета. Вајарски радови уметника који долазе из српских духовних центара на чијим темељима данас опстајемо, управо осветљавају разлоге за искрено креативно стремљење чији смо сведоци. Овог пута, упознајемо се са најновијом продукцијом, *жилавом граном* српске вајарске уметности. Резултат вајарских истраживања који се крећу у домену обраде форме у пуним материјалним вредностима, у препознатљивим духовним вертикалама слоњен је на неоспорним домаћајима косовско метохијских задужбина. На више различитих нивоа истраживања у мермеру, камену пешчару, кованом гвожђу и њиховим разнородним комбинацијама - Александра Станковић, Ана Гашић, Бранислав Ристић, Ђорђе Јоцић, Игор Чепкеновић, Милисав Шарац, Ненад Милосављевић и Славиша Михајловић, пружају увид у свој посвећени уметнички рад. У сусретима три и више димензија, ови уметници и уметнице представљају стилизоване симболичне форме, записе у камену газиместанском, тораксе и ритмове металних индустријских форми али и деликатне емотивне пасаже изведене минуциозним захватима. Динамични значај савремености изналази се у местима где су рођени ови вајари и вајарке. Они својим радовима симболично утврђују нашу веру у уметност, традицију и идеју коју нико не може осујетити. Без обзира на околности неразумног и немилосрдног.

Мр Данило Вуксановић

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР НОВОГ САДА
МАЛИ ЛИКОВНИ САЛОН
ОКТОБАР 2020.
Булевар Михајла Пупина 9
+ 381 21 525 120
www.kcns.org.rs
malilikovnisalon.art.blog
mis@kcns.org.rs

Главни и одговорни уредник: Бојан Панаотовић
Уредница галерије: Маја Ердељанин
Графичко обликовање: Теодора Ковачевић
Фотографије: Горан Андрејевић
Селектор изложбе: Маја Тодић
Штампа: Сајнос
Тираж: 100 примерака

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

730.071(497.115)*20*(083.824)

BAJARI са Косова и Метохије : безимени : [Владимир Антић, Ана Гашић, Ђорђе Јоцић] : Културни центар Новог Сада, Мали ликовни салон, 5-16.10. 2020. - Нови Сад : Културни центар Новог Сада, 2020 (Нови Сад : Сајнос). - [12] стр. : илустр. ; 21 cm

Стр. [3]: Безимени / Маја Тодић, Небојша Јевтић. - Тираж 100. - Биографски подаци о уметницима.

ISBN 978-86-7931-818-3

а) Вајарство -- Косово и Метохија -- 21. в. -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 21703945